

॥ श्री महागणपति सहस्रनाम स्तोत्रम् ॥

। मुनिरुवाच ।

कथं नाम्नां सहस्रं तं गणेश उपदिष्टवान् ।

शिवदं तन्ममाचक्ष्व लोकानुग्रहतत्पर ॥ १ ॥

। ब्रह्मोवाच ।

देवः पूर्वं पुरारातिः पुरत्रयजयोद्यमे ।

अनर्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नाकुलः किल ॥ २ ॥

मनसा स विनिर्धार्य ददृशे विघ्नकारणम् ।

महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि ॥ ३ ॥

विघ्नप्रशमनोपायमपृच्छदपरिश्रमम् ।

सन्तुष्टः पूजया शम्भोर्महागणपतिः स्वयम् ॥ ४ ॥

सर्वविघ्नप्रशमनं सर्वकामफलप्रदम् ।

ततस्तस्मै स्वयं नाम्नां सहस्रमिदमब्रवीत् ॥ ५ ॥

अस्य श्रीमहागणपतिसहस्रनामस्तोत्रमालामन्त्रस्य ।
गणेश ऋषिः ।
महागणपतिर्देवता ।
नानाविधानिच्छन्दांसि ।
हुमिति बीजम् ।
तुङ्गमिति शक्तिः ।
स्वाहाशक्तिरिति कीलकम् ।

। अथ करन्यासः ।

गणेश्वरो गणक्रीड इत्यङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।
कुमारगुरुरीशान इति तर्जनीभ्यां नमः ॥ १ ॥
ब्रह्माण्डकुम्भश्चिद्योमेति मध्यमाभ्यां नमः ।
रक्तो रक्ताम्बरधर इत्यनामिकाभ्यां नमः ॥ २ ॥

सर्वसद्गुरुसंसेव्य इति कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।

लुप्तविघ्नः स्वभक्तानामिति करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ ३ ॥

। अथ हृदयादिन्यासः ।

छन्दश्छन्दोद्भव इति हृदयाय नमः ।

निष्कलो निर्मल इति शिरसे स्वाहा ।

सृष्टिस्थितिलयक्रीड इति शिखायै वषट् ।

ज्ञानं विज्ञानमानन्द इति कवचाय हुम् ।

अष्टाङ्गयोगफलभृदिति नेत्रत्रयाय वौषट् ।

अनन्तशक्तिसहित इत्यस्त्राय फट् ।

भूर्भुवः स्वरोम् इति दिग्बन्धः ।

। अथ ध्यानम् ।

गजवदनमचिन्त्यं तीक्ष्णदंष्ट्रं त्रिनेत्रं
बृहदुदरमशेषं भूतिराजं पुराणम् ।
अमरवरसुपूज्यं रक्तवर्णं सुरेशं पशुपतिसुतमीशं
विघ्नराजं नमामि सकलविघ्नविनाशनद्वारा ॥ १ ॥

श्रीमहागणपतिप्रसादसिद्धयर्थे जपे विनियोगः ।

। श्रीगणपतिरुवाच ।

ॐ गणेश्वरो गणक्रीडो गणनाथो गणाधिपः ।

एकदन्तो वक्रतुण्डो गजवक्रो महोदरः ॥ १ ॥

लम्बोदरो धूम्रवर्णो विकटो विघ्ननाशनः ।

सुमुखो दुर्मुखो बुद्धो विघ्नराजो गजाननः ॥ २ ॥

भीमः प्रमोद आमोदः सुरानन्दो मदोत्कटः ।

हेरम्बः शम्बरः शम्भुर्लम्बकर्णो महाबलः ॥ ३ ॥

नन्दनो लम्पटो भीमो मेघनादो गणञ्जयः ।

विनायको विरूपाक्षो वीरः शूरवरप्रदः ॥ ४ ॥

महागणपतिर्बुद्धिप्रियः क्षिप्रप्रसादनः ।

रुद्रप्रियो गणाध्यक्ष उमापुत्रोऽघनाशनः ॥ ५ ॥

कुमारगुरुरीशानपुत्रो मूषकवाहनः ।

सिद्धिप्रियः सिद्धिपतिः सिद्धः सिद्धिविनायकः ॥ ६ ॥

अविघ्नस्तुम्बुरुः सिंहवाहनो मोहिनीप्रियः ।

कटङ्कटो राजपुत्रः शाकलः संमितोऽमितः ॥ ७ ॥

कूष्माण्डसामसम्भूतिर्दुर्जयो धूर्जयो जयः ।
 भूपतिर्भुवनपतिर्भूतानां पतिरव्ययः ॥ ८ ॥
 विश्वकर्ता विश्वमुखो विश्वरूपो निधिर्गुणः ।
 कविः कवीनामृषभो ब्रह्मण्यो ब्रह्मवित्प्रियः ॥ ९ ॥
 ज्येष्ठराजो निधिपतिर्निधिप्रियपतिप्रियः ।
 हिरण्यपुरान्तःस्थः सूर्यमण्डलमध्यगः ॥ १० ॥
 कराहतिध्वस्तसिन्धुसलिलः पूषदन्तभित् ।
 उमाङ्गकेलिकुतुकी मुक्तिदः कुलपावनः ॥ ११ ॥
 किरीटी कुण्डली हारी वनमाली मनोमयः ।
 वैमुख्यहतदैत्यश्रीः पादाहतिजितक्षितिः ॥ १२ ॥
 सद्योजातः स्वर्णमुञ्जमेखली दुर्निमित्तहृत् ।
 दुःस्वप्नहृत्प्रसहनो गुणी नादप्रतिष्ठितः ॥ १३ ॥
 सुरूपः सर्वनेत्राधिवासो वीरासनाश्रयः ।
 पीताम्बरः खण्डरदः खण्डवैशाखसंस्थितः ॥ १४ ॥
 चित्राङ्गः श्यामदशनो भालचन्द्रो हविर्भुजः ।
 योगाधिपस्तारकस्थः पुरुषो गजकर्णकः ॥ १५ ॥

गणाधिराजो विजयः स्थिरो गजपतिध्वजः ।
 देवदेवः स्मरः प्राणदीपको वायुकीलकः ॥ १६ ॥
 विपश्चिद्वरदो नादो नादभिन्नमहाचलः ।
 वराहरदनो मृत्युञ्जयो व्याघ्राजिनाम्बरः ॥ १७ ॥
 इच्छाशक्तिभवो देवत्राता दैत्यविमर्दनः ।
 शम्भुवक्रोद्भवः शम्भुकोपहा शम्भुहास्यभूः ॥ १८ ॥
 शम्भुतेजाः शिवाशोकहारी गौरीसुखावहः ।
 उमाङ्गमलजो गौरीतेजोभूः स्वर्धुनीभवः ॥ १९ ॥
 यज्ञकायो महानादो गिरिवर्ष्मा शुभाननः ।
 सर्वात्मा सर्वदेवात्मा ब्रह्ममूर्धा ककुप्श्रुतिः ॥ २० ॥
 ब्रह्माण्डकुम्भश्चिद्योमभालःसत्यशिरोरुहः ।
 जगज्जन्मलयोन्मेषनिमेषोऽग्न्यर्कसोमदृक् ॥ २१ ॥
 गिरीन्द्रैकरदो धर्माधर्मोष्ठः सामबृंहितः ।
 ग्रहर्क्षदशनो वाणीजिह्वो वासवनासिकः ॥ २२ ॥
 भ्रूमध्यसंस्थितकरो ब्रह्मविद्यामदोदकः ।
 कुलाचलांसः सोमार्कघण्टो रुद्रशिरोधरः ॥ २३ ॥

नदीनदभुजः सर्पाङ्गुलीकस्तारकानखः ।
 व्योमनाभिः श्रीहृदयो मेरुपृष्ठोऽर्णवोदरः ॥ २४ ॥
 कुक्षिस्थयक्षगन्धर्वरक्षःकिन्नरमानुषः ।
 पृथ्वीकटिः सृष्टिलिङ्गः शैलोरुर्दस्त्रजानुकः ॥ २५ ॥
 पातालजङ्घो मुनिपात्कालाङ्गुष्ठस्त्रयीतनुः ।
 ज्योतिर्मण्डललाङ्गूलो हृदयालाननिश्चलः ॥ २६ ॥
 हृत्पद्मकर्णिकाशाली वियत्केलिसरोवरः ।
 सद्भक्तध्याननिगडः पूजावारिनिवारितः ॥ २७ ॥
 प्रतापी काश्यपो मन्ता गणको विष्टपी बली ।
 यशस्वी धार्मिको जेता प्रथमः प्रमथेश्वरः ॥ २८ ॥
 चिन्तामणिद्वीपपतिः कल्पद्रुमवनालयः ।
 रत्नमण्डपमध्यस्थो रत्नसिंहासनाश्रयः ॥ २९ ॥
 तीव्राशिरोद्धृतपदो ज्वालिनीमौलिलालितः ।
 नन्दानन्दितपीठश्रीभोगदो भूषितासनः ॥ ३० ॥
 सकामदायिनीपीठः स्फुरदुग्रासनाश्रयः ।
 तेजोवतीशिरोरत्नं सत्यानित्यावतंसितः ॥ ३१ ॥

सविघ्ननाशिनीपीठः सर्वशक्त्यम्बुजालयः ।
लिपिपद्मासनाधारो वह्निधामत्रयालयः ॥ ३२ ॥
उन्नतप्रपदो गूढगुल्फः संवृतपाष्णिर्कः ।
पीनजङ्घः श्लिष्टजानुः स्थूलोरुः प्रोन्नमत्कटिः ॥ ३३ ॥
निम्ननाभिः स्थूलकुक्षिः पीनवक्षा बृहद्भुजः ।
पीनस्कन्धः कम्बुकण्ठो लम्बोष्ठो लम्बनासिकः ॥ ३४ ॥
भग्नवामरदस्तुङ्गसव्यदन्तो महाहनुः ।
ह्रस्वनेत्रत्रयः शूर्पकर्णो निबिडमस्तकः ॥ ३५ ॥
स्तबकाकारकुम्भाग्रो रत्नमौलिर्निरङ्कुशः ।
सर्पहारकटीसूत्रः सर्पयज्ञोपवीतवान् ॥ ३६ ॥
सर्पकोटीरकटकः सर्पग्रैवेयकाङ्गदः ।
सर्पकक्षोदराबन्धः सर्पराजोत्तरच्छदः ॥ ३७ ॥
रक्तो रक्ताम्बरधरो रक्तमालाविभूषणः ।
रक्तेक्षणो रक्तकरो रक्तताल्वोष्ठपल्लवः ॥ ३८ ॥
श्वेतः श्वेताम्बरधरः श्वेतमालाविभूषणः ।
श्वेतातपत्ररुचिरः श्वेतचामरवीजितः ॥ ३९ ॥

सर्वावयवसम्पूर्णः सर्वलक्षणलक्षितः ।
 सर्वाभरणशोभाढ्यः सर्वशोभासमन्वितः ॥ ४० ॥
 सर्वमङ्गलमाङ्गल्यः सर्वकारणकारणम् ।
 सर्वदेववरः शार्ङ्गी बीजपूरी गदाधरः ॥ ४१ ॥
 शुभाङ्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः ।
 किरीटी कुण्डली हारी वनमाली शुभाङ्गदः ॥ ४२ ॥
 इक्षुचापधरः शूली चक्रपाणिः सरोजभृत् ।
 पाशी धृतोत्पलः शालिमञ्जरीभृत्स्वदन्तभृत् ॥ ४३ ॥
 कल्पवल्लीधरो विश्वाभयदैककरो वशी ।
 अक्षमालाधरो ज्ञानमुद्रावान् मुद्ररायुधः ॥ ४४ ॥
 पूर्णपात्री कम्बुधरो विधृताङ्कुशमूलकः ।
 करस्थाम्रफलश्रूतकलिकाभृत्कुठारवान् ॥ ४५ ॥
 पुष्करस्थस्वर्णघटीपूर्णरत्नाभिवर्षकः ।
 भारतीसुन्दरीनाथो विनायकरतिप्रियः ॥ ४६ ॥
 महालक्ष्मीप्रियतमः सिद्धलक्ष्मीमनोरमः ।
 रमारमेशपूर्वाङ्गो दक्षिणोमामहेश्वरः ॥ ४७ ॥

महीवराहवामाङ्गो रतिकन्दर्पपश्चिमः ।
आमोदमोदजननः सम्प्रमोदप्रमोदनः ॥ ४८ ॥
संवर्धितमहावृद्धिर्ऋद्धिसिद्धिप्रवर्धनः ।
दन्तसौमुख्यसुमुखः कान्तिकन्दलिताश्रयः ॥ ४९ ॥
मदनावत्याश्रिताङ्घ्रिः कृतवैमुख्यदुर्मुखः ।
विघ्नसंपल्लवः पद्मः सर्वोन्नतमदद्रवः ॥ ५० ॥
विघ्नकृन्निम्नचरणो द्राविणीशक्तिसत्कृतः ।
तीव्राप्रसन्ननयनो ज्वालिनीपालितैकदृक् ॥ ५१ ॥
मोहिनीमोहनो भोगदायिनीकान्तिमण्डनः ।
कामिनीकान्तवक्त्रश्रीरधिष्ठितवसुन्धरः ॥ ५२ ॥
वसुधारामदोन्नादो महाशङ्खनिधिप्रियः ।
नमद्वसुमतीमाली महापद्मनिधिः प्रभुः ॥ ५३ ॥
सर्वसद्गुरुसंसेव्यः शोचिष्केशहृदाश्रयः ।
ईशानमूर्धा देवेन्द्रशिखः पवननन्दनः ॥ ५४ ॥
प्रत्युग्रनयनो दिव्यो दिव्यास्त्रशतपर्वधृक् ।
ऐरावतादिसर्वाशावारणो वारणाप्रियः ॥ ५५ ॥

वज्राद्यस्त्रपरीवारो गणचण्डसमाश्रयः ।
जयाजयपरिकरो विजयाविजयावहः ॥ ५६ ॥
अजयार्चितपादाब्जो नित्यानन्दवनस्थितः ।
विलासिनीकृतोल्लासः शौण्डी सौन्दर्यमण्डितः ॥ ५७ ॥
अनन्तानन्तसुखदः सुमङ्गलसुमङ्गलः ।
ज्ञानाश्रयः क्रियाधार इच्छाशक्तिनिषेवितः ॥ ५८ ॥
सुभगासंश्रितपदो ललिताललिताश्रयः ।
कामिनीपालनः कामकामिनीकेलिलालितः ॥ ५९ ॥
सरस्वत्याश्रयो गौरीनन्दनः श्रीनिकेतनः ।
गुरुगुप्तपदो वाचासिद्धो वागीश्वरीपतिः ॥ ६० ॥
नलिनीकामुको वामारामो ज्येष्ठामनोरमः ।
रौद्रीमुद्रितपादाब्जो हुम्बीजस्तुङ्गशक्तिकः ॥ ६१ ॥
विश्वादिजननत्राणः स्वाहाशक्तिः सकीलकः ।
अमृताब्धिकृतावासो मदघूर्णितलोचनः ॥ ६२ ॥
उच्छिष्टोच्छिष्टगणको गणेशो गणनायकः ।
सार्वकालिकसंसिद्धिर्नित्यसेव्यो दिगम्बरः ॥ ६३ ॥

अनपायोऽनन्तदृष्टिरप्रमेयोऽजरामरः ।
 अनाविलोऽप्रतिहतिरच्युतोऽमृतमक्षरः ॥ ६४ ॥
 अप्रतर्क्योऽक्षयोऽज्योऽनाधारोऽनामयोऽमलः ।
 अमेयसिद्धिरद्वैतमघोरोऽग्निसमाननः ॥ ६५ ॥
 अनाकारोऽब्धिभूम्यग्निबलघ्नोऽव्यक्तलक्षणः ।
 आधारपीठमाधार आधारार्धेयवर्जितः ॥ ६६ ॥
 आखुकेतन आशापूरक आखुमहारथः ।
 इक्षुसागरमध्यस्थ इक्षुभक्षणलालसः ॥ ६७ ॥
 इक्षुचापातिरेकश्रीरिक्षुचापनिषेवितः ।
 इन्द्रगोपसमानश्रीरिन्द्रनीलसमद्युतिः ॥ ६८ ॥
 इन्दीवरदलश्याम इन्दुमण्डलमण्डितः ।
 इध्मप्रिय इडाभाग इडावानिन्दिराप्रियः ॥ ६९ ॥
 इक्ष्वाकुविघ्नविध्वंसी इतिकर्तव्यतेप्सितः ।
 ईशानमौलिरीशान ईशानप्रिय ईतिहा ॥ ७० ॥
 ईषणात्रयकल्पान्त ईहामात्रविवर्जितः ।
 उपेन्द्र उडुभृन्मौलिरुडुनाथकरप्रियः ॥ ७१ ॥

उन्नतानन उत्तुङ्ग उदारस्त्रिदशाग्रणीः ।
 ऊर्जस्वानूष्मलमद ऊहापोहदुरासदः ॥ ७२ ॥
 ऋग्यजुःसामनयन ऋद्धिसिद्धिसमर्पकः ।
 ऋजुचित्तैकसुलभो ऋणत्रयविमोचनः ॥ ७३ ॥
 लुप्तविघ्नः स्वभक्तानां लुप्तशक्तिः सुरद्विषाम् ।
 लुप्तश्रीर्विमुखार्चानां लूताविस्फोटनाशनः ॥ ७४ ॥
 एकारपीठमध्यस्थ एकपादकृतासनः ।
 एजिताखिलदैत्यश्रीरेधिताखिलसंश्रयः ॥ ७५ ॥
 ऐश्वर्यानिधिरैश्वर्यमैहिकामुष्मिकप्रदः ।
 ऐरंमदसमोन्मेष ऐरावतसमाननः ॥ ७६ ॥
 ओंकारवाच्य ओंकार ओजस्वानोषधीपतिः ।
 औदार्यानिधिरौद्धत्यधैर्य औन्नत्यनिःसमः ॥ ७७ ॥
 अङ्कुशः सुरनागानामङ्कुशाकारसंस्थितः ।
 अः समस्तविसर्गान्तपदेषु परिकीर्तितः ॥ ७८ ॥
 कमण्डलुधरः कल्पः कपर्दी कलभाननः ।
 कर्मसाक्षी कर्मकर्ता कर्माकर्मफलप्रदः ॥ ७९ ॥

कदम्बगोलकाकारः कूष्माण्डगणनायकः ।
 कारुण्यदेहः कपिलः कथकः कटिसूत्रभृत् ॥ ८० ॥
 खर्वः खड्गप्रियः खड्गः खान्तान्तःस्थः खनिर्मलः ।
 खल्वाटशृङ्गनिलयः खट्वाङ्गी खदुरासदः ॥ ८१ ॥
 गुणाढ्यो गहनो गद्यो गद्यपद्यसुधारणवः ।
 गद्यगानप्रियो गर्जो गीतगीर्वाणपूर्वजः ॥ ८२ ॥
 गुह्याचाररतो गुह्यो गुह्यागमनिरूपितः ।
 गुहाशयो गुडाब्धिस्थो गुरुगम्यो गुरुर्गुरुः ॥ ८३ ॥
 घण्टाघर्घरिकामाली घटकुम्भो घटोदरः ।
 ङकारवाच्यो ङाकारो ङकाराकारशुण्डभृत् ॥ ८४ ॥
 चण्डश्चण्डेश्वरश्चण्डी चण्डेशश्चण्डविक्रमः ।
 चराचरपिता चिन्तामणिश्चर्वणलालसः ॥ ८५ ॥
 छन्दश्छन्दोद्भवश्छन्दो दुर्लक्ष्यश्छन्दविग्रहः ।
 जगद्योनिर्जगत्साक्षी जगदीशो जगन्मयः ॥ ८६ ॥
 जप्यो जपपरो जाप्यो जिह्वासिंहासनप्रभुः ।
 स्रवद्गण्डोल्लसद्धानशङ्कारिभ्रमराकुलः ॥ ८७ ॥

टङ्कारस्फारसंरावष्टङ्कारमणिनूपुरः ।
 ठद्वयीपल्लवान्तस्थसर्वमन्त्रेषु सिद्धिदः ॥ ८८ ॥
 डिण्डिमुण्डो डाकिनीशो डामरो डिण्डिमप्रियः ।
 ढक्कानिनादमुदितो ढौङ्को ढुण्डिविनायकः ॥ ८९ ॥
 तत्त्वानां प्रकृतिस्तत्त्वं तत्त्वंपदनिरूपितः ।
 तारकान्तरसंस्थानस्तारकस्तारकान्तकः ॥ ९० ॥
 स्थाणुः स्थाणुप्रियः स्थाता स्थावरं जङ्गमं जगत् ।
 दक्षयज्ञप्रमथनो दाता दानं दमो दया ॥ ९१ ॥
 दयावान्दिव्यविभवो दण्डभृद्दण्डनायकः ।
 दन्तप्रभिन्नाभ्रमालो दैत्यवारणदारणः ॥ ९२ ॥
 दंष्ट्रालग्नद्वीपघटो देवार्थनृगजाकृतिः ।
 धनं धनपतेर्बन्धुर्धनदो धरणीधरः ॥ ९३ ॥
 ध्यानैकप्रकटो ध्येयो ध्यानं ध्यानपरायणः ।
 ध्वनिप्रकृतिचीत्कारो ब्रह्माण्डावलिमेखलः ॥ ९४ ॥
 नन्द्यो नन्दिप्रियो नादो नादमध्यप्रतिष्ठितः ।
 निष्कलो निर्मलो नित्यो नित्यानित्यो निरामयः ॥ ९५ ॥

परं व्योम परं धाम परमात्मा परं पदम् ॥ ९६ ॥
 परात्परः पशुपतिः पशुपाशविमोचनः ।
 पूर्णानन्दः परानन्दः पुराणपुरुषोत्तमः ॥ ९७ ॥
 पद्मप्रसन्नवदनः प्रणताज्ञाननाशनः ।
 प्रमाणप्रत्ययातीतः प्रणतार्तिनिवारणः ॥ ९८ ॥
 फणिहस्तः फणिपतिः फूत्कारः फणितप्रियः ।
 बाणार्चिताङ्घ्रियुगलो बालकेलिकुतूहली ।
 ब्रह्म ब्रह्मार्चितपदो ब्रह्मचारी बृहस्पतिः ॥ ९९ ॥
 बृहत्तमो ब्रह्मपरो ब्रह्मण्यो ब्रह्मवितिप्रयः ।
 बृहन्नादाग्रयचीत्कारो ब्रह्माण्डावलिमेखलः ॥ १०० ॥
 भ्रूक्षेपदत्तलक्ष्मीको भर्गो भद्रो भयापहः ।
 भगवान् भक्तिसुलभो भूतिदो भूतिभूषणः ॥ १०१ ॥
 भव्यो भूतालयो भोगदाता भ्रूमध्यगोचरः ।
 मन्त्रो मन्त्रपतिर्मन्त्री मदमत्तो मनो मयः ॥ १०२ ॥
 मेखलाहीश्वरो मन्दगतिर्मन्दनिभेक्षणः ।
 महाबलो महावीर्यो महाप्राणो महामनाः ॥ १०३ ॥

यज्ञो यज्ञपतिर्यज्ञगोप्ता यज्ञफलप्रदः ।
 यशस्करो योगगम्यो याज्ञिको याजकप्रियः ॥ १०४ ॥
 रसो रसप्रियो रस्यो रञ्जको रावणार्चितः ।
 राज्यरक्षाकरो रत्नगर्भो राज्यसुखप्रदः ॥ १०५ ॥
 लक्षो लक्षपतिर्लक्ष्यो लयस्थो लड्डुकप्रियः ।
 लासप्रियो लास्यपरो लाभकृल्लोकविश्रुतः ॥ १०६ ॥
 वरेण्यो वह्निवदनो वन्द्यो वेदान्तगोचरः ।
 विकर्ता विश्वतश्चक्षुर्विधाता विश्वतोमुखः ॥ १०७ ॥
 वामदेवो विश्वनेता वज्रिवज्रनिवारणः ।
 विवस्वद्वन्धनो विश्वाधारो विश्वेश्वरो विभुः ॥ १०८ ॥
 शब्दब्रह्म शमप्राप्यः शम्भुशक्तिगणेश्वरः ।
 शास्ता शिखाग्रनिलयः शरण्यः शम्बरेश्वरः ॥ १०९ ॥
 षडृतुकुसुमस्रग्वी षडाधारः षडक्षरः ।
 संसारवैद्यः सर्वज्ञः सर्वभेषजभेषजम् ॥ ११० ॥
 सृष्टिस्थितिलयक्रीडः सुरकुञ्जरभेदकः ।
 सिन्दूरितमहाकुम्भः सदसद्भक्तिदायकः ॥ १११ ॥

साक्षी समुद्रमथनः स्वयंवेद्यः स्वदक्षिणः ।
 स्वतन्त्रः सत्यसंकल्पः सामगानरतः सुखी ॥ ११२ ॥
 हंसो हस्तिपिशाचीशो हवनं हव्यकव्यभुक् ।
 हव्यं हुतप्रियो हृष्टो हल्लेखामन्त्रमध्यगः ॥ ११३ ॥
 क्षेत्राधिपः क्षमाभर्ता क्षमाक्षमपरायणः ।
 क्षिप्रक्षेमकरः क्षेमानन्दः क्षोणीसुरद्रुमः ॥ ११४ ॥
 धर्मप्रदोऽर्थदः कामदाता सौभाग्यवर्धनः ।
 विद्याप्रदो विभवदो भुक्तिमुक्तिफलप्रदः ॥ ११५ ॥
 आभिरूप्यकरो वीरश्रीप्रदो विजयप्रदः ।
 सर्ववश्यकरो गर्भदोषहा पुत्रपौत्रदः ॥ ११६ ॥
 मेधादः कीर्तिदः शोकहारी दौर्भाग्यनाशनः ।
 प्रतिवादिमुखस्तम्भो रुष्टचित्तप्रसादनः ॥ ११७ ॥
 पराभिचारशमनो दुःखहा बन्धमोक्षदः ।
 लवस्रुटिः कला काष्ठा निमेषस्तत्परक्षणः ॥ ११८ ॥
 घटी मुहूर्तः प्रहरो दिवा नक्तमहर्निशम् ।
 पक्षो मासत्र्वयनाब्दयुगं कल्पो महालयः ॥ ११९ ॥

राशिस्तारा तिथिर्योगो वारः करणमंशकम् ।
 लग्नं होरा कालचक्रं मेरुः सप्तर्षयो ध्रुवः ॥ १२० ॥
 राहुर्मन्दः कविर्जीवो बुधो भौमः शशी रविः ।
 कालः सृष्टिः स्थितिर्विश्वं स्थावरं जङ्गमं जगत् ॥ १२१ ॥
 भूरापोऽग्निर्मरुद्ब्योमाहंकृतिः प्रकृतिः पुमान् ।
 ब्रह्मा विष्णुः शिवो रुद्र ईशः शक्तिः सदाशिवः ॥ १२२ ॥
 त्रिदशाः पितरः सिद्धा यक्षा रक्षांसि किन्नराः ।
 सिद्धविद्याधरा भूता मनुष्याः पशवः खगाः ॥ १२३ ॥
 समुद्राः सरितः शैला भूतं भव्यं भवोद्भवः ।
 सांख्यं पातञ्जलं योगं पुराणानि श्रुतिः स्मृतिः ॥ १२४ ॥
 वेदाङ्गानि सदाचारो मीमांसा न्यायविस्तरः ।
 आयुर्वेदो धनुर्वेदो गान्धर्वं काव्यनाटकम् ॥ १२५ ॥
 वैखानसं भागवतं मानुषं पाञ्चरात्रकम् ।
 शैवं पाशुपतं कालामुखंभैरवशासनम् ॥ १२६ ॥
 शाक्तं वैनायकं सौरं जैनमार्हतसंहिता ।
 सदसद्व्यक्तमव्यक्तं सचेतनमचेतनम् ॥ १२७ ॥

बन्धो मोक्षः सुखं भोगो योगः सत्यमणुर्महान् ।
 स्वस्ति हुंफट् स्वधा स्वाहा श्रौषड् वौषड् वषण् नमः ॥ १२८ ॥
 ज्ञानं विज्ञानमानन्दो बोधः संवित्समोऽसमः ।
 एक एकाक्षराधार एकाक्षरपरायणः ॥ १२९ ॥
 एकाग्रधीरेकवीर एकोऽनेकस्वरूपधृक् ।
 द्विरूपो द्विभुजो द्व्यक्षो द्विरदो द्वीपरक्षकः ॥ १३० ॥
 द्वैमातुरो द्विवदनो द्वन्द्वहीनो द्वयातिगः ।
 त्रिधामा त्रिकरस्त्रेता त्रिवर्गफलदायकः ॥ १३१ ॥
 त्रिगुणात्मा त्रिलोकादिस्त्रिशक्तीशस्त्रिलोचनः ।
 चतुर्विधवचोवृत्तिपरिवृत्तिप्रवर्तकः ॥ १३२ ॥
 चतुर्बाहुश्चतुर्दन्तश्चतुरात्मा चतुर्भुजः ।
 चतुर्विधोपायमयश्चतुर्वर्णाश्रमाश्रयः ।
 चतुर्थीपूजनप्रीतश्चतुर्थीतिथिसम्भवः ॥ १३३ ॥
 पञ्चाक्षरात्मा पञ्चात्मा पञ्चास्यः पञ्चकृत्तमः ॥ १३४ ॥
 पञ्चाधारः पञ्चवर्णः पञ्चाक्षरपरायणः ।
 पञ्चतालः पञ्चकरः पञ्चप्रणवमातृकः ॥ १३५ ॥

पञ्चब्रह्ममयस्फूर्तिः पञ्चावरणवारितः ।
 पञ्चभक्षप्रियः पञ्चबाणः पञ्चशिखात्मकः ॥ १३६ ॥
 षट्कोणपीठः षट्चक्रधामा षड्ग्रन्थिभेदकः ।
 षडङ्गध्वान्तविध्वंसी षडङ्गुलमहाहृदः ॥ १३७ ॥
 षण्मुखः षण्मुखभ्राता षट्शक्तिपरिवारितः ।
 षड्वैरिवर्गविध्वंसी षडूर्मिभयभञ्जनः ॥ १३८ ॥
 षट्कर्कदूरः षट्कर्मा षड्गुणः षडूसाश्रयः ।
 सप्तपातालचरणः सप्तद्वीपोरुमण्डलः ॥ १३९ ॥
 सप्तस्वर्लोकमुकुटः सप्तसप्तिवरप्रदः ।
 सप्ताङ्गराज्यसुखदः सप्तर्षिगणवन्दितः ॥ १४० ॥
 सप्तच्छन्दोनिधिः सप्तहोत्रः सप्तस्वराश्रयः ।
 सप्ताब्धिकेलिकासारः सप्तमातृनिषेवितः ॥ १४१ ॥
 सप्तच्छन्दो मोदमदः सप्तच्छन्दो मखप्रभुः ।
 अष्टमूर्तिर्धर्यैयमूर्तिरष्टप्रकृतिकारणम् ॥ १४२ ॥
 अष्टाङ्गयोगफलभृदष्टपत्राम्बुजासनः ।
 अष्टशक्तिसमानश्रीरष्टैश्वर्यप्रवर्धनः ॥ १४३ ॥

अष्टपीठोपपीठश्रीरष्टमातृसमावृतः ।
 अष्टभैरवसेव्योऽष्टवसुवन्द्योऽष्टमूर्तिभृत् ॥ १४४ ॥
 अष्टचक्रस्फुरन्मूर्तिरष्टद्रव्यहविःप्रियः ।
 अष्टश्रीरष्टसामश्रीरष्टैश्वर्यप्रदायकः ।
 नवनागासनाध्यासी नवनिध्यनुशासितः ॥ १४५ ॥
 नवद्वारपुरावृत्तो नवद्वारनिकेतनः ।
 नवनाथमहानाथो नवनागविभूषितः ॥ १४६ ॥
 नवनारायणस्तुल्यो नवदुर्गानिषेवितः ।
 नवरत्नविचित्राङ्गो नवशक्तिशिरोद्धृतः ॥ १४७ ॥
 दशात्मको दशभुजो दशदिक्पतिवन्दितः ।
 दशाध्यायो दशप्राणो दशेन्द्रियनियामकः ॥ १४८ ॥
 दशाक्षरमहामन्त्रो दशाशाव्यापिविग्रहः ।
 एकादशमहारुद्रैःस्तुतश्चैकादशाक्षरः ॥ १४९ ॥
 द्वादशद्विदशाष्टादिदोर्दण्डास्त्रनिकेतनः ।
 त्रयोदशभिदाभिन्नो विश्वेदेवाधिदैवतम् ॥ १५० ॥

चतुर्दशेन्द्रवरदश्चतुर्दशमनुप्रभुः ।
 चतुर्दशाद्यविद्याढ्यश्चतुर्दशजगत्पतिः ॥ १५१ ॥
 सामपञ्चदशः पञ्चदशीशीतांशुनिर्मलः ।
 तिथिपञ्चदशाकारस्तिथ्या पञ्चदशार्चितः ॥ १५२ ॥
 षोडशाधारनिलयः षोडशस्वरमातृकः ।
 षोडशान्तपदावासः षोडशेन्दुकलात्मकः ॥ १५३ ॥
 कलासप्तदशी सप्तदशसप्तदशाक्षरः ।
 अष्टादशद्वीपपतिरष्टादशपुराणकृत् ॥ १५४ ॥
 अष्टादशौषधीसृष्टिरष्टादशविधिः स्मृतः ।
 अष्टादशलपिव्यष्टिसमष्टिज्ञानकोविदः ॥ १५५ ॥
 अष्टादशान्नसम्पत्तिरष्टादशविजातिकृत् ।
 एकविंशः पुमानेकविंशत्यङ्गुलिपल्लवः ॥ १५६ ॥
 चतुर्विंशतितत्त्वात्मा पञ्चविंशाख्यपुरुषः ।
 सप्तविंशतितारेशः सप्तविंशतियोगकृत् ॥ १५७ ॥
 द्वात्रिंशद्भैरवाधीशश्चतुस्त्रिंशन्महाहृदः ।
 षट्त्रिंशत्तत्त्वसंभूतिरष्टत्रिंशत्कलात्मकः ॥ १५८ ॥

पञ्चाशद्विष्णुशक्तीशः पञ्चाशन्मातृकालयः ।
 द्विपञ्चाशद्वपुःश्रेणीत्रिषष्ट्यक्षरसंश्रयः ।
 पञ्चाशदक्षरश्रेणीपञ्चाशद्रुद्रविग्रहः ॥ १५९ ॥
 चतुःषष्टिमहासिद्धियोगिनीवृन्दवन्दितः ।
 नमदेकोनपञ्चाशन्मरुद्वर्गानिरर्गलः ॥ १६० ॥
 चतुःषष्ट्यर्थनिर्णेता चतुःषष्टिकलानिधिः ।
 अष्टषष्टिमहातीर्थक्षेत्रभैरववन्दितः ॥ १६१ ॥
 चतुर्नवतिमन्त्रात्मा षण्णवत्यधिकप्रभुः ।
 शतानन्दः शतधृतिः शतपत्रायतेक्षणः ॥ १६२ ॥
 शतानीकः शतमखः शतधारावरायुधः ।
 सहस्रपत्रनिलयः सहस्रफणिभूषणः ॥ १६३ ॥
 सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
 सहस्रनामसंस्तुत्यः सहस्राक्षबलापहः ॥ १६४ ॥
 दशसाहस्रफणिभृत्फणिराजकृतासनः ।
 अष्टाशीतिसहस्राद्यमहर्षिस्तोत्रपाठितः ॥ १६५ ॥

लक्षाधारः प्रियाधारो लक्षाधारमनोमयः ।
चतुर्लक्षजपप्रीतश्चतुर्लक्षप्रकाशकः ॥ १६६ ॥
चतुरशीतिलक्षाणां जीवानां देहसंस्थितः ।
कोटिसूर्यप्रतीकाशः कोटिचन्द्रांशुनिर्मलः ॥ १६७ ॥
शिवोद्भवाद्यष्टकोटिवैनायकधुरन्धरः ।
सप्तकोटिमहामन्त्रमन्त्रितावयवद्युतिः ॥ १६८ ॥
त्रयस्त्रिंशत्कोटिसुरश्रेणीप्रणतपादुकः ।
अनन्तदेवतासेव्यो ह्यनन्तशुभदायकः ॥ १६९ ॥
अनन्तनामानन्तश्रीरनन्तोऽनन्तसौख्यदः ।
अनन्तशक्तिसहितो ह्यनन्तमुनिसंस्तुतः ॥ १७० ॥

इति वैनायकं नाम्नां सहस्रमिदमीरितम् ।
 इदं ब्राह्मे मुहूर्ते यः पठति प्रत्यहं नरः ॥ १७१ ॥
 करस्थं तस्य सकलमैहिकामुष्मिकं सुखम् ।
 आयुरारोग्यमैश्वर्यं धैर्यं शौर्यं बलं यशः ॥ १७२ ॥
 मेधा प्रज्ञा धृतिः कान्तिः सौभाग्यमभिरूपता ।
 सत्यं दया क्षमा शान्तिर्दाक्षिण्यं धर्मशीलता ॥ १७३ ॥
 जगत्संवननं विश्वसंवादो वेदपाटवम् ।
 सभापाण्डित्यमौदार्यं गाम्भीर्यं ब्रह्मवर्चसम् ॥ १७४ ॥
 ओजस्तेजः कुलं शीलं प्रतापो वीर्यमार्यता ।
 ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यं स्थैर्यं विश्वासता तथा ॥ १७५ ॥
 धनधान्यादिवृद्धिश्च सकृदस्य जपाद्भवेत् ।
 वश्यं चतुर्विधं विश्वं जपादस्य प्रजायते ॥ १७६ ॥
 राज्ञो राजकलत्रस्य राजपुत्रस्य मन्त्रिणः ।
 जप्यते यस्य वश्यार्थे स दासस्तस्य जायते ॥ १७७ ॥
 धर्मार्थकाममोक्षाणामनायासेन साधनम् ।
 शाकिनीडाकिनीरक्षोयक्षग्रहभयापहम् ॥ १७८ ॥

साम्राज्यसुखदं सर्वसपत्नमदमर्दनम् ।
समस्तकलहध्वंसि दग्धबीजप्ररोहणम् ॥ १७९ ॥
दुःस्वप्नशमनं क्रुद्धस्वामिचित्तप्रसादनम् ।
षड्वर्गाष्टमहासिद्धित्रिकालज्ञानकारणम् ॥ १८० ॥
परकृत्यप्रशमनं परचक्रप्रमर्दनम् ।
संग्राममार्गे सर्वेषामिदमेकं जयावहम् ॥ १८१ ॥
सर्ववन्ध्यत्वदोषघ्नं गर्भरक्षैककारणम् ।
पठ्यते प्रत्यहं यत्र स्तोत्रं गणपतेरिदम् ॥ १८२ ॥
देशे तत्र न दुर्भिक्षमीतयो दुरितानि च ।
न तद्ग्रेहं जहाति श्रीर्यत्रायं जप्यते स्तवः ॥ १८३ ॥
क्षयकुष्ठप्रमेहार्शभगन्दरविषूचिकाः ।
गुल्मं प्लीहानमशमानमतिसारं महोदरम् ॥ १८४ ॥
कासं श्वासमुदावर्तं शूलं शोफामयोदरम् ।
शिरोरोगं वमिं हिक्कां गण्डमालामरोचकम् ॥ १८५ ॥
वातपित्तकफद्वन्द्वत्रिदोषजनितज्वरम् ।
आगन्तुविषमं शीतमुष्णं चैकाहिकादिकम् ॥ १८६ ॥

इत्याद्युक्तमनुक्तं वा रोगदोषादिसम्भवम् ।
 सर्वं प्रशमयत्याशु स्तोत्रस्यास्य सकृज्जपः ॥ १८७ ॥
 प्राप्यतेऽस्य जपात्सिद्धिः स्त्रीशूद्रैः पतितैरपि ।
 सहस्रनाममन्त्रोऽयं जपितव्यः शुभाप्तये ॥ १८८ ॥
 महागणपतेः स्तोत्रं सकामः प्रजपन्निदम् ।
 इच्छया सकलान् भोगानुपभुज्येह पार्थिवान् ॥ १८९ ॥
 मनोरथफलैर्दिव्यैर्व्योमयानैर्मनोरमैः ।
 चन्द्रेन्द्रभास्करोपेन्द्रब्रह्मशर्वादिसद्मसु ॥ १९० ॥
 कामरूपः कामगतिः कामदः कामदेश्वरः ।
 भुक्त्वा यथेप्सितान्भोगानभीष्टैः सह बन्धुभिः ॥ १९१ ॥
 गणेशानुचरो भूत्वा गणो गणपतिप्रियः ।
 नन्दीश्वरादिसानन्दैर्नन्दितः सकलैर्गणैः ॥ १९२ ॥
 शिवाभ्यां कृपया पुत्रनिर्विशेषं च लालितः ।
 शिवभक्तः पूर्णकामो गणेश्वरवरात्पुनः ॥ १९३ ॥
 जातिस्मरो धर्मपरः सार्वभौमोऽभिजायते ।
 निष्कामस्तु जपन्नित्यं भक्त्या विघ्नेशतत्परः ॥ १९४ ॥

योगसिद्धिं परां प्राप्य ज्ञानवैराग्यसंयुतः ।
 निरन्तरे निराबाधे परमानन्दसंज्ञिते ॥ १९५ ॥
 विश्वोत्तीर्णे परे पूर्णे पुनरावृत्तिवर्जिते ।
 लीनो वैनायके धाम्नि रमते नित्यनिवृत्ते ॥ १९६ ॥
 यो नामभिर्हुतैर्दत्तैः पूजयेदर्चयेन्नरः ।
 राजानो वश्यतां यान्ति रिपवो यान्ति दासताम् ॥ १९७ ॥
 तस्य सिध्यन्ति मन्त्राणां दुर्लभाश्चेष्टसिद्धयः ।
 मूलमन्त्रादपि स्तोत्रमिदं प्रियतमं मम ॥ १९८ ॥
 नभस्ये मासि शुक्लायां चतुर्थ्यां मम जन्मनि ।
 दूर्वाभिर्नामभिः पूजां तर्पणं विधिवच्चरेत् ॥ १९९ ॥
 अष्टद्रव्यैर्विशेषेण कुर्याद्भक्तिसुसंयुतः ।
 तस्येप्सितं धनं धान्यमैश्वर्यं विजयो यशः ॥ २०० ॥
 भविष्यति न सन्देहः पुत्रपौत्रादिकं सुखम् ।
 इदं प्रजपितं स्तोत्रं पठितं श्रावितं श्रुतम् ॥ २०१ ॥
 व्याकृतं चर्चितं ध्यातं विमृष्टमभिवन्दितम् ।
 इहामुत्र च विश्वेषां विश्वैश्वर्यप्रदायकम् ॥ २०२ ॥

स्वच्छन्दचारिणाप्येष येन सन्धार्यते स्तवः ।
 स रक्ष्यते शिवोद्भूतैर्गणैरध्यष्टकोटिभिः ॥ २०३ ॥
 लिखितं पुस्तकस्तोत्रं मन्त्रभूतं प्रपूजयेत् ।
 तत्र सर्वोत्तमा लक्ष्मीः सन्निधत्ते निरन्तरम् ॥ २०४ ॥
 दानैरशेषैरखिलैर्व्रतैश्च
 तीर्थैरशेषैरखिलैर्मखैश्च ।
 न तत्फलं विन्दति
 यद्गणेशसहस्रनामस्मरणेन सद्यः ॥ २०५ ॥
 एतन्नाम्नां सहस्रं पठति दिनमणौ प्रत्यहं
 प्रोज्जिहाने सायं मध्यन्दिने वा
 त्रिषवणमथवा सन्ततं वा जनो यः ।
 स स्यादैश्वर्यधुर्यः प्रभवति वचसां
 कीर्तिमुच्चैस्तनोति दारिद्र्यं हन्ति विश्वं
 वशयति सुचिरं वर्धते पुत्रपौत्रैः ॥ २०६ ॥
 अकिञ्चनोऽप्येकचित्तो नियतो नियतासनः ।
 प्रजपंश्चतुरो मासान् गणेशार्चनतत्परः ॥ २०७ ॥

दरिद्रतां समुन्मूल्य सप्तजन्मानुगामपि ।
 लभते महतीं लक्ष्मीमित्याज्ञा पारमेश्वरी ॥ २०८ ॥
 आयुष्यं वीतरोगं कुलमतिविमलं
 सम्पदश्चार्तिनाशः कीर्तिर्नित्यावदाता भवति
 खलु नवा कान्तिरव्याजभव्या ।
 पुत्राः सन्तः कलत्रं गुणवदभिमतं
 यद्यदन्यच्च तत्तन् नित्यं यः स्तोत्रमेतत्
 पठति गणपतेस्तस्य हस्ते समस्तम् ॥ २०९ ॥
 गणञ्जयो गणपतिर्हैरम्बो धरणीधरः ।
 महागणपतिर्बुद्धिप्रियः क्षिप्रप्रसादनः ॥ २१० ॥
 अमोघसिद्धिरमृतमन्त्रश्चिन्तामणिर्निधिः ।
 सुमङ्गलो बीजमाशापूरको वरदः कलः ॥ २११ ॥
 काश्यपो नन्दनो वाचासिद्धो दुण्ढिर्विनायकः ।
 मोदकैरेभिरत्रैकविंशत्या नामभिः पुमान् ॥ २१२ ॥
 उपायनं ददेद्भक्त्या मत्प्रसादं चिकीर्षति ।
 वत्सरं विघ्नराजोऽस्य तथ्यमिष्टार्थसिद्धये ॥ २१३ ॥

यः स्तौति मद्गतमना ममाराधनतत्परः ।

स्तुतो नाम्ना सहस्रेण तेनाहं नात्र संशयः ॥ २१४ ॥

नमो नमः सुरवरपूजिताङ्घ्रये नमो नमो

निरुपममङ्गलात्मने ।

नमो नमो विपुलदयैकसिद्धये नमो नमः

करिकलभाननाय ते ॥ २१५ ॥

किङ्किणीगणरचितचरणः

प्रकटितगुरुमितचारुकरणः ।

मदजललहरीकलितकपोलः

शमयतु दुरितं गणपतिनाम्ना ॥ २१६ ॥

॥ इति श्रीगणेशपुराणे उपासनाखण्डे
ईश्वरगणेशसंवादे गणेशसहस्रनामस्तोत्रं
नाम षट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥